

EURÓPSKA KOMISIA
EURÓPSKY ÚRAD PRE BOJ PROTI PODVODOM (OLAF)

Riaditeľstvo D – Politika
Oddelenie D.2 – Predchádzanie podvodom

Usmernenia pre národné stratégie boja proti podvodom

v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF)

Vypracovala pracovná skupina odborníkov z členských štátov vedená a koordinovaná oddelením úradu OLAF pre prevenciu, oznamovanie a analýzu podvodov

UPOZORNENIE:

*Toto je pracovný dokument vypracovaný skupinou odborníkov z členských štátov s podporou Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF). Jeho účelom je uľahčiť vykonávanie operačných programov a podporovať osvedčené postupy. **Nie je pre členské štáty právne záväzný**, poskytuje však všeobecné usmernenia a odporúčania, pričom odzrkadľuje najlepšie postupy.*

Tieto všeobecné usmernenia, ktorými nie sú dotknuté vnútroštátne právne predpisy, by sa mali chápať v kontexte vnútroštátnych právnych predpisov a môžu sa prispôbiť tak, aby zohľadňovali vnútroštátny právny rámec.

Týmito usmerneniami nie je dotknutý výklad Súdneho dvora ani Všeobecného súdu, a nie sú ním dotknuté ani rozhodnutia Komisie.

POZNÁMKA

Tento dokument nie je pre členské štáty záväzný, ani neukladá vnútroštátnym orgánom žiadne nové pravidlá či povinnosti. Odráža osvedčené postupy, je čisto informačný a nemožno ho použiť ako právny či normatívny základ na účely auditu alebo vyšetrovania.

Zhrnutie

Tieto usmernenia boli vypracované v rámci spoločného pracovného postupu, na ktorom sa podieľali odborníci z členských štátov, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) a schvaľujúcich útvarov Komisie zodpovedných za európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF). Cieľom tohto pracovného postupu je rozvíjať spoluprácu medzi vnútroštátnymi orgánmi a útvarmi Komisie v rámci skupiny pre prevenciu sprenevery poradného výboru COCOLAF¹ prostredníctvom vypracovania praktických usmernení, ktoré členské štáty a Komisia môžu používať ako referenčné kritérium, administratívny nástroj, príručku a pomoc pri posilňovaní svojich opatrení a stratégií boja proti podvodom.

V právnom rámci na obdobie rokov 2014 – 2020 sa od členských štátov vyžaduje, aby vypracovali opatrenia na boj proti podvodom, ktoré sú zamerané na riadenie finančných prostriedkov EÚ. Členským štátom sa odporúča, aby tieto opatrenia proti podvodom zapracovali do národnej stratégie boja proti podvodom v rámci EŠIF s cieľom zabezpečiť jednotné a efektívne postupy, a to najmä v prípadoch, keď sú ich organizačné štruktúry decentralizované.

Členské štáty však samozrejme môžu vypracovať celkovú národnú stratégiu boja proti podvodom týkajúcu sa príjmov a výdavkov z rozpočtu EÚ a národných rozpočtov. V súčasnosti sa v rámci skupiny pre prevenciu sprenevery poradného výboru COCOLAF rozhodlo, že sa v rámci pilotného projektu bude pozornosť venovať najprv výdavkom v oblasti EŠIF. Preto sa táto príručka obmedzuje na túto oblasť.

Na seminári, na ktorom sa zúčastnili odborníci z ôsmich rozličných členských štátov, sa zdôraznila potreba vytvoriť usmernenia, ktoré by predstavovali hlavné fázy, ktorými je potrebné prejsť pri vypracúvaní národnej stratégie boja proti podvodom v rámci EŠIF. Tento dokument je výsledkom ich kolektívneho úsilia.

Poskytuje odporúčania pre vnútroštátne subjekty, ktoré budú poverené vypracovaním takejto stratégie v oblasti EŠIF. Tento dokument nie je záväzný pre členské štáty – jeho cieľom je poskytnúť vnútroštátnym orgánom a subjektom prijímajúcim rozhodnutia pomoc, ktorú môžu potrebovať pri plnení takejto úlohy. Počas seminára boli identifikované tieto hlavné kroky, ktoré by sa mali dodržať:

1. Právny rámec

Vývoj právneho rámca na vnútroštátnej úrovni, ako aj na úrovni EÚ je dostatočne rozvinutý a neustále sa zlepšuje.

2. Prípravná fáza

Toto je rozhodujúca fáza procesu. Delí sa na dve hlavné etapy: analýzu situácie a hodnotenie rizika podvodu. Výsledky umožnia identifikovať potreby a oblasti, v ktorých je potrebné zlepšenie.

¹ Poradný výbor na koordináciu prevencie sprenevery

3. Fáza vypracovania: stanovenie cieľov a ukazovateľov

Ciele budú slúžiť ako cestovná mapa a vízia členských štátov v ich boji proti podvodom. Súvisiace ukazovatele prispievajú k vyhodnoteniu dosiahnutého pokroku.

4. Vypracovanie akčného plánu

V akčnom pláne sa vymedzujú opatrenia, ktoré sa majú vykonať pre každý cieľ, útvar, ktorý je zodpovedný za tieto opatrenia, lehoty a súvisiace ukazovatele. Akčný plán bude nástrojom na monitorovanie vykonávania stratégie. Jeho splnenie bude kľúčom k posúdeniu účinnosti stratégie.

5. Hodnotenie a aktualizácia stratégie

Táto stratégia je vyvíjajúcim sa dokumentom, ktorý by sa mal uplatňovať bez časového obmedzenia. To si vyžaduje hodnotenie a súvisiacu aktualizáciu dokumentu.

Tieto usmernenia obsahujú v prílohe vzor národnej stratégie boja proti podvodom v rámci EŠIF. Tento vzor má nezáväzný opisný charakter, aby členské štáty mali čo najväčší priestor pre rozšírenie tohto dokumentu v súlade so svojim právnym rámcom, administratívnou organizáciou a všeobecným prostredím.

Graf, ktorý poskytuje stručný prehľad celého procesu, je taktiež zaradený ako príloha.

Obsah

Úvod.....	7
1. Právne prostredie	10
2. Prípravná fáza	12
2.1 Metodika	12
2.2 Zmapovanie súčasného stavu v oblasti opatrení proti podvodom	14
2.2.1 Spôsob, akým postupovať.....	15
2.2.2 Čo má byť predmetom skríningu a prečo?.....	15
2.3 Hodnotenie rizika podvodu	19
2.3.1. Všeobecné prvky hodnotenia rizika podvodu	19
2.3.2. Metodika hodnotenia rizika podvodov	20
2.2.3 Minimálne požiadavky na vhodnú metodiku	20
2.3.4 Nástroje na hodnotenie rizika podvodu	22
3 – Fáza vypracovania: stanovenie cieľov národnej stratégie boja proti podvodom a určenie ukazovateľov na meranie výsledkov jej vykonávania	24
3.1 Stanovenie cieľov	24
3.1.1 Charakteristika cieľov	24
3.1.2. Predmetné obdobie uplatňovania stratégie	25
3.2 Stanovenie ukazovateľov	25
4. Stanovenie akčného plánu.....	27
5. Hodnotenie a aktualizácia stratégie	29
Prílohy	31
Príloha 1: Vzor a obsah národnej stratégie boja proti podvodom.....	33
Príloha 2: Glosár pojmov	39
Príloha 3: Vypracovanie národnej stratégie boja proti podvodom v rámci EŠIF: Graf	48

Úvod

V roku 2012 Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) vytvoril postup spolupráce s členskými štátmi, ktorého cieľom bol rozvoj výmeny skúseností a osvedčených postupov medzi členskými štátmi navzájom, ako aj s Komisiou. Tento postup je organizovaný v rámci skupiny pre prevenciu sprenevery poradného výboru COCOLAF a vykonáva ho pracovná skupina odborníkov z členských štátov a zástupcov úradu OLAF, Generálneho riaditeľstva pre regionálnu politiku, Generálneho riaditeľstva pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie a Generálneho riaditeľstva pre námorné záležitosti a rybárstvo, ktorí počas jedného roka pracujú na konkrétnej téme, ktorú vybrali členské štáty. Zvolená téma na rok 2014 niesla názov „Národné stratégie boja proti podvodom v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF)“.

Táto príručka bola vypracovaná na základe tohto postupu. Cieľom je vymeniť si osvedčené postupy a poskytnúť praktickú dokumentáciu, ktorú môžu členské štáty využiť pri vypracovaní svojich národných stratégií pre boj proti podvodom v rámci EŠIF. Členské štáty nie sú povinné takúto stratégiu vypracovať, ale je možné, že to bude v ich záujme.

Podľa nariadenia o spoločných ustanoveniach pre programové obdobie 2014 – 2020² sa od členských štátov vyžaduje, aby zaviedli účinné a primerané opatrenia proti podvodom, pričom zohľadnia zistené riziká, s cieľom podniknúť potrebné kroky na účinné predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam, ich odhaľovanie a postihovanie, ako aj vrátenie neoprávnene vyplatených súm do rozpočtu EÚ. V záujme zabezpečenia lepšieho monitorovania boja proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy EÚ a členských štátov, sa zdá byť vhodné ísť nad rámec bezprostredných regulačných požiadaviek a zaradiť tieto opatrenia proti podvodom do národnej stratégie boja proti podvodom.

V roku 2011 Európska komisia vypracovala celkovú stratégiu boja proti podvodom na ochranu finančných záujmov EÚ vo svojich vlastných útvaroch a vo výkonných a decentralizovaných agentúrach. Európska komisia vyzýva členské štáty, aby prijali stratégie boja proti podvodom na vnútroštátnej úrovni.

Odborníci z členských štátov sa dobrovoľne podelili o svoje znalosti a skúsenosti s cieľom vytvoriť, s podporou úradu OLAF, túto praktickú príručku, a poskytnúť tak členským štátom usmernenia na vypracovanie vlastných stratégií boja proti podvodom v oblasti EŠIF.

Členské štáty samozrejme môžu vypracovať celkovú národnú stratégiu boja proti podvodom týkajúcu sa vnútroštátnych príjmov a výdavkov rozpočtu EÚ a vnútroštátnych rozpočtov. Medzitým sa v rámci skupiny pre prevenciu sprenevery poradného výboru COCOLAF rozhodlo, že sa v rámci pilotného projektu bude pozornosť venovať najprv výdavkom v oblasti EŠIF. Preto sa táto príručka obmedzuje na túto oblasť.

Národná stratégia boja proti podvodom umožní štruktúrovanie boja proti podvodom, ktoré majú dosah na rozpočet EÚ a na národné rozpočty, na úrovni členských štátov. Stratégia pomôže pri:

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013 (článok 125 ods. 4 písm. c) a článok 122 ods. 2).

- určení slabých miest v rámci systémov, ktoré vytvárajú podmienky pre podvody,
- posúdení hlavných rizík podvodov,
- plánovaní a vykonávaní protopatrení,
- hodnotení dosiahnutého pokroku,
- prispôbení reakcie meniacim sa trendom v oblasti podvodov a dostupným zdrojom a
- pri zaistení účasti všetkých príslušných zainteresovaných strán, najmä prostredníctvom posilnených kooperačných a koordinovaných opatrení.

Prostredníctvom stratégie sa tiež zabezpečí harmonizácia reakcie na riziká podvodov v celej krajine, a to najmä v prípade decentralizovanej riadiacej štruktúry.

Stratégia by mala zohľadňovať každú fázu cyklu boja proti podvodom.

V záujme zmiernenia rizík podvodov by riadiace a certifikačné orgány a orgány auditu mali považovať prevenciu za prioritu. Prevencia by sa mala zefektívniť prostredníctvom užšej spolupráce medzi všetkými zainteresovanými stranami a celkovej zlepšenej koordinácie činností.

Odhaľovanie je kritickou fázou, ktorej by sa mala venovať náležitá starostlivosť a ktorú by mali mať proaktívne na zreteli všetky zainteresované strany, riadiace a kontrolné orgány, ako aj orgány auditu a orgány presadzovania práva.

Vyšetrovanie a stíhanie sú úzko prepojené. Na to, aby boli efektívne, sú nevyhnutní riadne kvalifikovaní pracovníci, úplná spolupráca riadiacich a kontrolných orgánov a hladká spolupráca medzi orgánmi. Spolupráca s inými príslušnými aktérmi na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni je tiež veľmi dôležitá.

Mala by byť zabezpečená účinnosť systému vymáhania a sankcií a príslušné administratívne orgány a orgány presadzovania práva by ho mali dôsledne uplatňovať.

Cieľom tejto praktickej príručky je poskytnúť:

- metódu založenú na postupných krokoch pre vypracovanie národnej stratégie boja proti podvodom v oblasti EŠIF,
- základné zložky obsahu pre vypracovanie národnej stratégie boja proti podvodom a
- konkrétne prvky na základe nazhromaždených skúseností členských štátov.

Úrad OLAF sa chce poďakovať týmto odborníkom za ich prínos k vypracovaniu tejto príručky:

Verena Czaby	Rakúsko	Spolkové ministerstvo práce, sociálnych vecí a ochrany spotrebiteľa
Mirjana Jurić	Chorvátsko	Ministerstvo financií, útvar pre boj proti nezrovnalostiam a podvodom

Željka Knezić

Joško-Mislav Međeral.

Panagiota Tsirka	Grécko	Európske a vnútroštátne dotácie a príspevky, odbor osobitných prípadov, ústredie útvaru pre finančnú a hospodársku kriminalitu
Dávid Szeverényi	Maďarsko	Národná daňová a colná správa – koordináčny útvar pre boj proti podvodom
Aiva Avota	Lotyšsko	Odbor kontroly európskych fondov, ministerstvo financií/koordináčny útvar pre boj proti podvodom
Antoine Dalli	Malta	Úrad predsedu vlády, odbor vnútorného auditu a vyšetrovania
Simona Stanca	Rumunsko	Odbor boja proti podvodom – rumunský koordináčny útvar pre boj proti podvodom
Štefan Urbánek	Slovenská republika	Úrad vlády Slovenskej republiky, kontrola a boj proti korupcii, centrálny kontaktný bod pre OLAF

1. Právne prostredie

V článkoch 310 a 325 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) je stanovená požiadavka, aby Komisia a členské štáty bojovali proti podvodom a akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Členské štáty prijímajú rovnaké opatrenia na zamedzenie podvodov poškodzujúcich finančné záujmy EÚ, aké prijímajú na zamedzenie podvodov poškodzujúcich ich vlastné finančné záujmy. Členské štáty, bez toho, aby boli dotknuté ostatné ustanovenia tejto zmluvy, musia koordinovať svoju činnosť zameranú na ochranu finančných záujmov EÚ proti podvodom. Na tento účel organizujú s pomocou Komisie úzku a pravidelnú spoluprácu medzi príslušnými útvarmi svojich správ.

Podľa článku 317 ZFEÚ členské štáty spolupracujú s Komisiou tak, aby zabezpečili využívanie rozpočtových prostriedkov EÚ v súlade so zásadami riadneho finančného hospodárenia.

V článkoch 30 až 33 nariadenia o rozpočtových pravidlách³, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet EÚ, sú objasnené zásady riadneho finančného hospodárenia. Znamená dodržiavanie zásad hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti a vykonávanie efektívnej a účinnej vnútornej kontroly.

Podľa článku 59 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách majú členské štáty v rámci spoločného riadenia hlavnú zodpovednosť predchádzať nezrovnalostiam a podvodom, odhaľovať ich a zaisťovať ich nápravu. Členské štáty preto musia vytvoriť účinné systémy riadenia a kontroly na zabezpečenie riadneho finančného hospodárenia, transparentnosti a nediskriminácie. Takisto musia v súlade s právom EÚ a vnútroštátnym právom prijímateľom ukladať účinné, odrádzajúce a primerané sankcie.

Nariadenie (ES, Euratom) č. 2988/1995 z 18. decembra 1995 obsahuje vymedzenie pojmu „nezrovnalosť“, ako aj spoločné ustanovenia pre administratívne opatrenia a sankcie, ktoré by sa mali uplatňovať.

Nariadenie (ES, Euratom) č. 2185/1996 z 11. novembra 1996 sa týka kontrol a inšpekcií na mieste vykonávaných Komisiou v členských štátoch. Ustanovuje sa ním spolupráca a koordinácia medzi Komisiou a členskými štátmi.

Pojem „podvod“ je vymedzený v Dohovore o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev z 26. júla 1995.⁴ Nariadením (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013 sa stanovujú spoločné ustanovenia o EŠIF na programové obdobie 2014 – 2020. V článku 125 ods. 4 písm. c) sa objasňuje povinnosť riadiacich orgánov zaviesť účinné a primerané opatrenia proti podvodom pri zohľadnení zistených rizík.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie

⁴ Dohovor o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev je v súčasnosti predmetom revízie s cieľom zohľadniť zmeny právneho rámca. Komisia predložila návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o boji proti podvodom poškodzujúcim finančné záujmy Únie prostredníctvom trestného práva (COM(2012) 363 final, 11.7.2012).

Vnútroštátne právne predpisy upravujú uplatňovanie administratívnych sankcií a taktiež stanovujú možné trestné konania a sankcie, ktoré možno uložiť. Vnútroštátne právne predpisy niektorých štátov ustanovujú špecializované útvary vyšetovania a/alebo stíhania možných prípadov podvodov, ktoré poškodzujú finančné záujmy EÚ, prípadne poverujú takýmito úlohami existujúce útvary (napr. útvar pre boj proti podvodom v Rumunsku).

2. Prípravná fáza

Prípravná fáza vytvorenia národnej stratégie boja proti podvodom je dôležitá a nemala by sa zanedbávať. Tejto dôležitej časti procesu by sa mal venovať dostatok času a zdrojov. Cieľom prípravnej fázy je získať kompletný prehľad o spôsobe, akým riešia podvody všetky zainteresované strany podieľajúce sa na EŠIF. Takýto prehľad poskytne základ pre rozhodnutia, ktoré sa majú prijať pri stanovovaní cieľov, konkretizácii ukazovateľov a vypracovaní súvisiaceho akčného plánu.

2.1 Metodika

Prípravná fáza zahŕňa tieto dve fázy:

- zistenie aktuálneho stavu s cieľom posúdiť silné stránky a oblasti, v ktorých by sa mali vnútroštátne systémy zdokonaľiť, a zhodnotenie existujúcich opatrení na boj proti podvodom a
- hodnotenie rizika podvodu.

Táto fáza sa bude realizovať prostredníctvom: 1) skríningu existujúcej organizačnej štruktúry, aktérov, opatrení a postupov, a 2) vykonania hodnotenia rizika podvodu.

Kto by mal vypracovať národnú stratégiu boja proti podvodom?

Národnú stratégiu boja proti podvodom týkajúcu sa EŠIF by mal vypracovať určený vnútroštátny útvar.

Tento útvar by mal mať:

- všeobecný prehľad o celom systéme EŠIF a existujúcich opatreniach na boj proti podvodom na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni a
- právomoc využiť znalosti príslušných odborníkov z rôznych ministerstiev, orgánov a útvarov zapojených do implementácie fondov EÚ a z ministerstiev, orgánov a útvarov, ktoré sú zodpovedné za vyšetrovanie a stíhanie v oblasti finančnej kriminality.

Je to dôležité najmä v členských štátoch s decentralizovanou správou.

Pri vypracúvaní národnej stratégie boja proti podvodom a monitorovaní jej vykonávania by mohol zohrať dôležitú úlohu koordinačný útvar pre boj proti podvodom.

Útvar zodpovedný za národnú stratégiu boja proti podvodom by mal vytvoriť tím odborníkov, ktorý je schopný poskytovať zodpovedajúce odborné znalosti. Tento tím by mal byť vďaka svojim znalostiam a skúsenostiam schopný pokryť rôzne fázy cyklu boja proti podvodom.

Prípravná fáza bude stavať na nepretržitom dialógu s partnermi a zainteresovanými stranami (najmä prostredníctvom pracovných skupín *ad hoc* vytvorených na základe identifikovaných potrieb).

Ktoré orgány je potrebné zapojiť?

Do procesu by mali byť zapojené všetky orgány zodpovedné za riadenie a vykonávanie, certifikáciu, audit, vyšetrovanie, stíhanie a ukládanie sankcií.

Odborné znalosti zainteresovaných strán by sa mali vzťahovať na riadiaci, kontrolný a súdny systém. Ak je to možné, tieto zainteresované strany by mali byť pracovníkmi:

- riadiacich orgánov,
- sprostredkovateľských subjektov,
- certifikačných orgánov,
- orgánov auditu,
- koordinačného útvaru pre boj proti podvodom,
- kontrolných orgánov vlády alebo parlamentu,
- orgánov vykonávajúcich inšpekciu verejnej správy,
- vyšetrovacích orgánov,
- prokuratúry,
- súdov.

Okrem subjektov uvedených vyššie je vhodné zapojiť do procesu organizácie, ktoré sú poverené monitorovaním, dohľadom alebo riadením priamo alebo nepriamo súvisiacim s projektami financovanými z prostriedkov EÚ, ako napríklad:

- orgány pre kontrolu hospodárskej súťaže,
- rozhodcovské výbory v oblasti obstarávania,
- daňové orgány,
- colné orgány.

Skupina zodpovedná za tento postup by mala navrhnúť pracovný program na vypracovanie stratégie v rámci stanoveného časového obdobia. Mala by sa snažiť o zabezpečenie plnej politickej podpory.

Aká politická podpora je potrebná?

Vzhľadom na širokú škálu a počet zapojených orgánov je možné, že útvary zodpovedné za vypracovanie národnej stratégie boja proti podvodom budú potrebovať plnú politickú podporu vlády.

2.2 Zmapovanie súčasného stavu v oblasti opatrení proti podvodom

Posúdenie situácie si vyžaduje preskúmanie týchto oblastí:

- právne predpisy,
- organizácia (napr. vnútroštátna (centralizovaná alebo decentralizovaná) alebo miestna, prostredníctvom koordinátora alebo bez neho, úloha koordinačného útvaru pre boj proti podvodom atď.),
- riadenie a aktéri,
- postupy (vrátane existujúcich kontrol),
- prostriedky a zdroje (ľudské zdroje a vhodné nástroje, napr. IT, dokumenty, usmernenia, odborná príprava a komunikácia atď.),
- spolupráca na vnútroštátnej úrovni medzi príslušnými orgánmi (výmena skúseností a spolupráca na konkrétnych prípadoch) a
- spolupráca na úrovni EÚ (s Komisiou a ostatnými členskými štátmi).

Je potrebné identifikovať silné a slabé stránky opatrení proti podvodom a posúdiť ich prínos a dosah vo vzťahu ku každej zo štyroch fáz cyklu boja proti podvodom (prevencia, odhaľovanie, vyšetrovanie a stíhanie, náprava).

Počas tejto fázy je dôležité identifikovať a posúdiť dôvody silných stránok a oblastí, v ktorých sa konštatovala potreba zlepšenia. To pomôže pri hľadaní riešení. Tieto dôvody je potrebné hľadať v:

- právnom prostredí,
- inštitucionálnom prostredí,
- hospodárskom a sociálnom prostredí,
- politickom prostredí.

Príklad: výňatok z maltskej národnej stratégie boja proti podvodom

„Nezrovnalosti, podvody a korupcia sú spôsobené nedostatkami vo formálnych pravidlách upravujúcich činnosti verejného sektora (hlavne právne predpisy) a nedostatkami v neformálnych pravidlách (hodnotové systémy, etika a morálka). Najdôležitejšími základnými príčinami sú:

- *zlyhania trhu,*
- *nevhodné regulačné funkcie, ktoré plnia orgány verejnej správy;*
- *nevhodné právne predpisy,*
- *neúčinné a neefektívne vykonávanie formálnych pravidiel,*
- *nedostatočné presadzovanie pravidiel a nedostatočný vonkajší dohľad,*
- *nedostatočná kontrola a nedostatočné monitorovanie, najmä pokiaľ ide o vnútornú kontrolu,*
- *nízka úroveň kultúry, etiky, morálky a hodnotových systémov spoločnosti.“*

2.2.1 Spôsob, akým postupovať

Na posúdenie súčasnej situácie možno použiť viacero metód:

- ✓ zber a analýza dokumentov, správ a údajov (napr. právnych predpisov, pracovných dokumentov útvarov, postupov, metodík a usmernení) a
- ✓ online dotazníky a prieskumy, nadväzovanie priameho kontaktu so zainteresovanými stranami, rozhovory (osobné, telefonické, cez Skype alebo podobné aplikácie) a diskusie s odborníkmi (napr. pracovné skupiny).

Zistenia možno lepšie podložiť v prípade, ak sa použijú rôzne zdroje informácií.

2.2.2 Čo má byť predmetom skríningu a prečo?

Účelom tejto fázy je identifikovať existujúce nedostatky – tie sa ukážu pri identifikovaní silných stránok a oblastí, ktoré je potrebné zlepšiť. Preto je dôležité vyhodnotiť situáciu v porovnaní s osvedčenými postupmi v jednotlivých fázach cyklu boja proti podvodom.

A) Prevencia

Prevencia je z hľadiska boja proti podvodom rozhodujúca. Predchádzanie podvodom je jednoduchšie a lacnejšie ako vykonávanie náprav. Členské štáty by sa preto mali v plnej miere zaviazat' k rozvoju a vykonávaniu opatrení zameraných na predchádzanie podvodom.

V boji proti podvodom je nevyhnutný spoľahlivý a účinne uplatňovaný systém riadenia a kontroly. Nemôže síce úplne odstrániť riziko výskytu podvodov, ale môže ho výrazne obmedziť.

Skríning preventívnych opatrení a techník by mal zahŕňať:

- ✓ posúdenie účinnosti existujúcich preventívnych opatrení a techník,
- ✓ návrhy na opravu, úpravu alebo zrušenie existujúcich opatrení alebo vytvorenie nových,
- ✓ lepšie znalosti o stupni informovanosti verejnosti, pokiaľ ide o podvody v oblasti EŠIF a
- ✓ lepšie znalosti o úrovni etickej kultúry medzi zamestnancami členských štátov, pokiaľ ide o podvody v súvislosti s EŠIF.

Účinnosť preventívnych opatrení závisí od toho, či boli zavedené spoľahlivé systémy na ich vykonávanie. To zahŕňa:

- ✓ právne predpisy neumožňujúce podvody,⁵
- ✓ politiku transparentnosti, ktorá je podporená rozsiahlou komunikáciou na zlepšenie informovanosti verejnosti,
- ✓ spoľahlivý systém vnútornej kontroly,
- ✓ vysokú úroveň etických noriem v prípade zamestnancov zapojených do ochrany finančných záujmov EÚ (Existuje jasné, pre pozorovateľov viditeľné vyjadrenie toho, že sa zamestnanci usilujú dosiahnuť vysoké etické normy? Existuje ustálený a jednoznačný dokument, ako je napr. kódex správania, ktorý sa vzťahuje na otázky konfliktu záujmov?),
- ✓ spoľahlivú politiku v oblasti ľudských zdrojov [nájdenie správnej rovnováhy medzi fluktuáciou zamestnancov (s cieľom udržať skúsených zamestnancov) a povinnou mobilitou) (s cieľom znížiť riziko vzniku konfliktu záujmov atď.)]
- ✓ štruktúrované, praktické a cielené riadenie rizika podvodu,
- ✓ stratégiu odbornej prípravy v oblasti boja proti podvodom a
- ✓ úzku spoluprácu medzi orgánmi na vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ.

Príklad: spolupráca medzi orgánmi v Chorvátsku

Podľa zákona o správnom konaní⁶ si majú všetky inštitúcie pri vykonávaní svojich úloh vymieňať informácie a navzájom si pomáhať; Okrem toho dve alebo viacero inštitúcií môžu uzavrieť dohodu o administratívnej spolupráci. Takáto dohoda by zahŕňala aj podrobné údaje o tom, ako a kedy sa majú informácie vymieňať, a konkrétne by ustanovovala napr. lehoty na doručovanie informácií, druh informácií, ktoré sa môžu vymieňať, možné sankcie, ak inštitúcia odmietne poskytnúť informácie, a spôsob, akým sa tieto informácie majú doručovať, napr. v podobe tlačenej alebo elektronickej pošty.

B) Odhaľovanie

Členské štáty by mali vyvíjať maximálne úsilie na odhaľovanie nezrovnalostí (vrátane podozrení z podvodov), prijímať vhodné opatrenia na nápravu situácie a ukladať sankcie. Preto je mimoriadne potrebné, aby vnútroštátne orgány v plnej miere využívali nástroje a ľudské zdroje, ktoré majú k dispozícii na účely odhaľovania nezrovnalostí.

⁵ Pozri KOM(2000)358 v konečnom znení z 28. júna 2000 o boji proti podvodom, najmä odsek 1.1: *Aby bola politika ochrany verejných záujmov a prostriedkov trvale účinná, musí sa opierať o jednoznačné právne predpisy, ktoré sa ľahko uplatňujú a obsahujú ustanovenia, ktoré môžu posilniť riadne finančné hospodárenie a účinnú kontrolu politík Spoločenstva. Tieto ustanovenia musia byť dostatočne odrádzajúce, aby v maximálnej možnej miere odstrašovali od nelegálnej činnosti.*

⁶ Ustanovenie týkajúce sa výmeny informácií medzi inštitúciami je uvedené v paragrafe 26 zákona o správnom konaní (OG 47/09).

Skríning opatrení a techník, ktoré sa používajú na účely odhaľovania, by mal zahŕňať:

- ✓ vypracovanie zoznamu existujúcich systémov vnútornej a vonkajšej kontroly,
- ✓ kontrolu toho, či existuje postup oznamovania nekalých praktík (whistleblowing), a posúdenie jeho efektívnosti,
- ✓ kontrolu toho, či sa po odhalení prípadov podozrenia z podvodu informácie účinným spôsobom predávajú správnymi kanálmi,
- ✓ objasnenie toho, čo systém podávania správ o nezrovnalostiach a podvodoch na vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ zahŕňa, a kontrolu toho, či sú zamestnanci informovaní o týchto postupoch a
- ✓ upresnenie toho, kto je zodpovedný za kontrolu kvality správ (koordinačný útvar pre boj proti podvodom alebo iný vnútroštátny subjekt).

Účinnosť opatrení na odhaľovanie podvodov je podmienená existenciou spoľahlivých administratívnych systémov, ako sú napríklad:

- ✓ spoľahlivé a jednoznačné postupy na riešenie prípadov, pri ktorých existuje podozrenie z podvodu, a na zabezpečenie toho, aby sa príslušné informácie bez meškania predávali príslušným orgánom,
- ✓ jednoznačná a účinná politika na ochranu osôb oznamujúcich nekalé praktiky (whistleblowing),
- ✓ zabezpečenie toho, aby pracovníci používali nástroje na odhaľovanie podvodov,
- ✓ odborná príprava a
- ✓ spoľahlivý a účinný mechanizmus podávania správ.

Oznamovanie a analýza nezrovnalostí: užitočný nástroj

V súlade s povinnosťami podávania správ platnými v EÚ⁷ členské štáty musia prostredníctvom systému riadenia nezrovnalostí (IMS – „Irregularity Management System“) pravidelne podávať Komisii (úradu OLAF) správy o nezrovnalostiach a prípadoch podozrení z podvodov.

Pravidelné podávanie správ je pre Komisiu (OLAF) a členské štáty mimoriadne dôležité, pretože im umožňuje získať lepšie poznatky o typoch nezrovnalostí a podvodov, schémach podvodov, rozsahu ich výskytu a o metódach, ktoré sa používajú na ich odhaľovanie atď.

Tento systém podávania správ je užitočný pri identifikácii najzraniteľnejších oblastí, aby sa mohli prijať vhodné opatrenia na obmedzenie rizík. Môže tiež motivovať zamestnancov k väčšej ostražitosti voči podvodom.

⁷ Napr. nariadenie Komisie (ES) č. 1828/2006 z 8. decembra 2006, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja

C) Vyšetovanie a stíhanie

Skríning opatrení a techník vzťahujúcich sa na vyšetovania a stíhanie by sa mal zamerať na podvody, korupciu a akúkoľvek inú nezákonnú činnosť, ktorá poškodzuje finančné záujmy EÚ v oblasti EŠIF. Bude zahŕňať:

- ✓ posúdenie právnych, organizačných a procedurálnych pravidiel týkajúcich sa administratívnych a/alebo trestných vyšetovaní a stíhaní a
- ✓ posúdenie plynulosti a kvality toku/výmeny informácií medzi dotknutými príslušnými orgánmi.

Účinnosť opatrení týkajúcich sa vyšetovania a stíhaní je podmienená existenciou spoľahlivých administratívnych štruktúr a systémov, a to najmä:

- ✓ jasných a účinných pravidiel týkajúcich sa výmeny informácií medzi príslušnými správnymi a súdnymi orgánmi,
- ✓ dôslednej a spoľahlivej spolupráce medzi príslušnými správnymi a súdnymi orgánmi,
- ✓ špecializácie vyšetrovateľov a prokurátorov v oblasti EŠIF a
- ✓ priebežnej odbornej prípravy v tejto oblasti.

D) Náprava

Členské štáty by sa mali usilovať o usvedčenie osôb podieľajúcich sa na podvodoch, korupcii alebo akejkoľvek inej nezákonnej činnosti, ktorá poškodzuje finančné záujmy EÚ. Mali by pri tom vynaložiť rovnaké úsilie, aké by vynaložili v prípade ohrozenia svojich vlastných národných záujmov. Kľúčovým odstrašujúcim faktorom je pre potenciálnych páchatateľov podvodov uplatňovanie sankcií a ich viditeľnosť.

Skríning nápravných opatrení a techník by mal zahŕňať:

- ✓ posúdenie právnych, organizačných a procedurálnych pravidiel týkajúcich sa administratívnych a trestných sankcií,
- ✓ posúdenie odstrašujúceho účinku uložených sankcií.

Účinnosť opatrení týkajúcich sa nápravy je podmienená existenciou spoľahlivých administratívnych štruktúr a systémov, akými sú najmä:

- ✓ systém účinných, odrádzajúcich a primeraných administratívnych a/alebo súdnych sankcií, ktoré idú nad rámec finančných opráv, ktoré sa uplatnia v prípade nezrovnalostí,
- ✓ jasné určenie orgánov zodpovedných za zabezpečovanie správneho vykonávania sankcií a splnenie stanovených povinností,

- ✓ efektívne a účinné systémy na vymáhanie finančných prostriedkov,
- ✓ štatistické monitorovanie a
- ✓ odborná príprava, semináre, praktické nástroje a príručky.

2.3 Hodnotenie rizika podvodu

Pri vykonávaní hodnotenia rizika podvodu na účely vypracovania stratégie boja proti podvodom v oblasti EŠIF by sa mali zohľadniť národné špecifiká. Treba nájsť vhodnú rovnováhu medzi veľmi podrobným hodnotením rizika podvodu vo všetkých procesoch a postupoch na operačnej úrovni a globálnejším prístupom. Podrobné hodnotenie rizika by bolo vhodné na koncipovanie stratégie na regionálnej alebo sektorovej úrovni, zatiaľ čo globálnejší prístup by sa mal použiť na vymedzenie národných cieľov.

K problematike je potrebné pristupovať racionálne a detaily procesu hodnotenia rizika sa môžu v prípade upraviť s cieľom dosiahnuť rozumnú rovnováhu.

Výkonnosť hodnotenia rizika podvodov

Môže sa líšiť podľa jednotlivých členských štátov v závislosti od:

- veľkosti krajiny,
- stupňa decentralizácie,
- typu organizácie poverenej riadením EŠIF a
- administratívnej a/alebo súdnej štruktúry.

2.3.1. Všeobecné prvky hodnotenia rizika podvodu

Tieto body by sa mali brať do úvahy pri identifikovaní potenciálnych rizík podvodu:

1. Osoba, u ktorej existuje možnosť spáchania podvodu, koná za týchto okolností:⁸
 - príležitosť: osoba sa napr. nachádza na správnom mieste a existujú podmienky na to, aby sa mohla dopustiť podvodu, postupy v danom sektore nie sú jasné alebo sa dajú ľahko obísť atď.,
 - motivácia: osoba naráža na problémy v práci, s nadriadenými alebo v osobnom živote, prípadne je vo finančných ťažkostiach,
 - racionalizácia vlastného konania: osoba sa môže domnievať, že jej negatívny postoj voči zamestnávateľovi je oprávnený (napr. nebola povýšená, vie, že iní kolegovia sa podieľajú na podvodoch a vedúci pracovníci nejdú príkladom),

⁸ Na základe teórie trojuholníka podvodu, ktorú vypracoval Donald R. Cressey v knihe *Other People's Money* (Montclair: Patterson Smith, 1973) s. 30.

- o osoba má dôvod sa domnievať, že pravdepodobnosť odhalenia a potrestania je veľmi nízka.

2. Hodnotenie rizika podvodu

Osobitným cieľom posúdenia rizika podvodu je identifikovanie podmienok, ktoré môžu naznačovať, že existujú stimuly, tlaky alebo príležitosti pre jednotlivcov podieľať sa na podvodoch alebo na iných nezrovnalostiach, ako aj identifikovanie situácií, ktoré môžu viesť k výskytu nezrovnalostí a podvodov. Pri posudzovaní pravdepodobnosti podvodu by sa mal použiť veľmi konzervatívny prístup a zásada nulovej tolerancie.

2.3.2. Metodika hodnotenia rizika podvodov

Ako sa uvádza vyššie, podľa nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, ktoré sa vzťahuje na programové obdobie 2014 – 2020, sa od riadiacich orgánov vyžaduje vykonávanie hodnotenia rizika podvodov. Môžu použiť usmernenia o vyhodnocovaní rizika podvodov a účinných a primeraných opatreniach proti podvodom, ktoré vypracovala Komisia pre programové obdobie 2014 – 2020⁹, alebo inú metodiku. Bez ohľadu na zvolenú metódu by sa hodnotenie rizika podvodov malo vykonávať s náležitou starostlivosťou, aby sa zabezpečilo, že sa bude vzťahovať na všetky obchodné oblasti, odvetvové fondy a finančné nástroje (napr. postupy pre verejné obstarávanie, udeľovanie grantov, ponukové konania týkajúce sa technickej pomoci, udelenie technickej pomoci).

Výsledky hodnotenia rizika podvodov by sa mali využiť ako východiskový bod pre útvár zodpovedný za vypracovanie národnej stratégie boja proti podvodom, na ktorom môže stavať. Na účely vyhodnotenia a prispôsobenia konsolidovanej práce možno usporiadať ad hoc semináre pre riadiace a kontrolné orgány. S týmito orgánmi by sa mala prediskutovať aj prioritizácia rôznych rizík podvodu.

Externalizácia hodnotenia rizika podvodu sa neodporúča, pretože táto úloha si vyžaduje dobré znalosti existujúcich systémov riadenia a kontroly a typov príjemcov, ktorí dostávajú finančné prostriedky z programov.

2.2.3 Minimálne požiadavky na vhodnú metodiku

Konkrétna zvolená metodika by mala zahŕňať aspoň tieto tri etapy:

a) identifikáciu rizík podvodu,

b) hodnotenie rizík podvodu s prihliadnutím na už existujúce opatrenia na zmiernenie týchto rizík.

Toto hodnotenie sa zakladá na týchto dvoch ukazovateľoch:

- pravdepodobnosť výskytu podvodov a
- dosah podvodu, ak by k nemu došlo.

⁹ EGESIF 14-0021-00 zo 16. júna 2014.

Je možné použiť tabuľku uvedenú v Prílohe 1 usmernení o vyhodnocovaní rizika spomenutých vyššie. Ďalší príklad takejto tabuľky je uvedený nižšie.

Pravdepodobnosť výskytu podvodu možno posúdiť takto:

Hodnotenie	Pravdepodobnosť	Význam
1	Nízka	Pravdepodobnosť výskytu podvodu je takmer nulová alebo veľmi nízka a existuje len veľmi malý počet predchádzajúcich prípadov, v ktorých došlo ku spáchaniu podvodu.
2	Stredná	Existuje určité riziko výskytu podvodov. Tento záver je podložený skutočnosťou, že došlo k výskytu podobných prípadov v minulosti. Existuje určitá informovanosť o týchto situáciách.
3	Vysoká	Existuje vysoké riziko výskytu podvodov. Tento záver je podložený skutočnosťou, že v minulosti došlo opakovanému a častému výskytu takýchto prípadov. Tieto situácie sú dobre známe.

Pravdepodobnosť podvodu, ak k nemu dôjde, je možné posúdiť takto:

Hodnotenie	Dosah	Význam
1	Malý	Výskyt podvodu by nemal žiadny alebo len minimálny dosah na plánované alebo prebiehajúce úlohy a činnosti a nevznikla by potreba ďalších zdrojov.
2	Stredný	Výskyt podvodu by mal významný nepriaznivý vplyv na prebiehajúce činnosti a mohla by vzniknúť potreba dodatočných zdrojov na zabezpečenie dosiahnutia cieľov týchto činností.
3	Významný	Výskyt podvodu by mal významný nepriaznivý vplyv na prebiehajúce činnosti a bolo by nevyhnutné vyčleniť značné dodatočné zdroje na zabezpečenie dosiahnutia cieľov týchto činností. Táto kategória sa môže použiť aj v prípadoch, keď by ani s dodatočnými zdrojmi nebolo možné dosiahnuť stanovené ciele.

c) poradie rizík podvodu.

Ide o prioritizáciu rizík na základe celkovej expozície voči riziku a typov rizík. Najvýznamnejšie riziká podvodov by sa mali riešiť prioritne.

2.3.4 Nástroje na hodnotenie rizika podvodu

Riziká podvodu možno identifikovať a posúdiť na základe poznatkov získaných v predchádzajúcich prípadoch podvodov, ktoré sa vyskytli v prípade štrukturálnych a kohéznych fondov, ako aj na základe všeobecne známych a opakujúcich sa schém podvodov. Potenciálne podvody by sa mohli klasifikovať podľa typu programu alebo zmluvy, jej hodnoty, trvania projektu, fázy projektu, ktorej sa týkajú, druhu činnosti, ktorý sa projektom financuje, zemepisného regiónu alebo typu príjemcu alebo schémy podvodu. Takto bude možné určiť najrizikovejšie oblasti.

Dokumentácia

Členské štáty majú k dispozícii širokú škálu dokumentov, ktoré sú každý rok vypracované na vnútroštátnej a medzinárodnej úrovni. OECD, Medzinárodný menový fond, Svetová banka, Európska komisia a Európsky parlament vydávajú množstvo správ, ktoré môžu byť užitočné pre členské štáty.

Medzi najnovšie dokumenty, ktoré by mohli byť prínosné, patria:

- výročné správy Komisie o ochrane finančných záujmov EÚ,
- osobitné dokumenty, ako napr. zoznam varovných signálov (red flags)¹⁰, usmernenia o konflikte záujmov a falšovaných dokumentoch,
- Prehľad anonymizovaných prípadov týkajúci sa štrukturálnych opatrení (OLAF, 2011),
- audítorské správy audítorov Komisie,
- audítorské správy Európskeho dvora audítorov,
- audítorské správy vnútroštátnych orgánov auditu,
- správy EÚ, ako napríklad správa EÚ o boji proti korupcii a
- štúdiá spoločnosti Price Waterhouse Coopers o nákladoch korupcie vo verejnom obstarávaní.

Nástroje IT

IT nástroje sú v súčasnosti cennými nástrojmi, ktoré pomáhajú analyzovať hlavné schémy podvodov a sektory, ktoré sú najviac vystavené riziku. V prípade dostupnosti by sa mali intenzívne využívať databázy, hĺbková analýza údajov a nástroje bodovania rizika.

Systém riadenia nezrovnalostí (IMS) je najväčšou databázou podvodov v Európe a môže sa použiť na analýzu podvodov.

Komisia vypracovala osobitný nástroj bodovania rizika ARACHNE, ktorý pomáha identifikovať oblasti (činnosti, projekty, príjemcov a zmluvy alebo zmluvných dodávateľov) s vyšším rizikom podvodov, ktoré by si mohlo vyžadovať dodatočnú pozornosť orgánov členského štátu. Prístup k tomuto nástroju majú všetky členské štáty, ktoré sa ho rozhodli využívať. Členské štáty možno tiež vyvinuli podobné nástroje.

¹⁰ Varovný signál (red flag) je ukazovateľ možného podvodu, korupcie atď. Ide o signál, že niečo nie je v poriadku a môže si vyžadovať ďalšie preskúmanie.

Ďalšie zdroje informácií

Treba uviesť tieto hlavné zdroje:

- dotazníky, workshopy a stretnutia s riadiacimi pracovníkmi a inými zamestnancami a
- semináre, konferencie a podujatia zamerané na podporu výmeny osvedčených postupov na vnútroštátnej alebo medzinárodnej úrovni.

3 – Fáza vypracovania: stanovenie cieľov národnej stratégie boja proti podvodom a určenie ukazovateľov na meranie výsledkov jej vykonávania

Ciele národnej stratégie boja proti podvodom slúžia pre členské štáty ako cestovná mapa boja proti podvodom v oblasti EŠIF v nasledujúcich rokoch. Dopĺňať ich musia vhodné súvisiace ukazovatele s cieľom umožniť dôkladné a účinné monitorovanie stratégie a vyhodnotenie jej efektívnosti.

3.1 Stanovenie cieľov

Ciele by mali priamo a logicky nadväzovať na výsledky analýzy súčasného stavu a výsledky hodnotenia rizika podvodu realizovaného v prípravnej fáze. Mali by takisto zohľadňovať celkové vnútroštátne priority členského štátu, pokiaľ ide o EŠIF a boj proti podvodom. Ciele by sa preto mali zakladať na národnej stratégii boja proti podvodom alebo korupcii, ak už takáto stratégia bola zavedená, alebo by s ňou mali byť aspoň previazané. V neposlednom rade by mali byť takisto v súlade s odporúčaniami EÚ.

3.1.1 Charakteristika cieľov

Ciele by mali byť konkrétne, merateľné, dosiahnuteľné, realistické a relevantné a časovo ohraničené (tzv. SMART ciele).

Ich počet by nemal byť natoľko vysoký, aby bránil efektívnemu vykonávaniu a monitorovaniu národnej stratégie boja proti podvodom. Mali by jasne vyjadrovať a demonštrovať priority stanovené členským štátom v boji proti podvodom, ktoré súvisia s EŠIF. Ciele by mali byť realistické vzhľadom na zdroje, ktoré sú k dispozícii.

Znenie každého cieľa by malo byť sformulované dynamicky a malo by jasne demonštrovať smer, ktorým sa má postupovať. Napríklad cieľ „Budovanie kapacít“ nie je zmysluplný. Výstižnejší je názov „Posilnenie administratívnych kapacít na zlepšenie boja proti podvodom, ktoré poškodzujú rozpočet EÚ a vnútroštátny rozpočet“.

Ciele by mali zahŕňať všetky štádiá cyklu boja proti podvodom. Je dôležité vziať do úvahy všetky fázy, konkrétne prevenciu, odhaľovanie, vyšetovanie a stíhanie, ako aj vymáhanie finančných prostriedkov a sankcie.

Rôzne štádiá cyklu boja proti podvodom nie sú od seba navzájom nezávislé. Sú úzko prepojené. Zabezpečenie správneho toku informácií a spolupráce medzi subjektmi zodpovednými za každý stupeň je rovnako dôležité ako zameranie sa na jednotlivé stupne. Rýchly prenos kľúčových informácií a plná spolupráca medzi orgánmi presadzovania práva, riadiacimi a certifikačnými orgánmi a orgánmi auditu pred vyšetrovaniami, počas nich, ako aj po ich skončení, zabezpečí účinnosť takýchto vyšetovaní. Takisto umožní riadiacim orgánom, aby prijali správne rozhodnutia

o monitorovaní konkrétnych prípadov, najmä v súvislosti s preventívnymi opatreniami, akými sú napríklad zablokovanie alebo pozastavenia platieb. Rovnako ako vymáhanie prostriedkov má aj proaktívny prístup a relevantnosť prijatých opatrení silný odstrašujúci účinok.

3.1.2. Predmetné obdobie uplatňovania stratégie

Pokiaľ ide o obdobie, na ktoré sa stratégia vzťahuje, existujú dve možnosti.

Prvá možnosť spočíva v prepojení stratégie priamo s operačnými programami. Ďalší viacročný finančný rámec sa vzťahuje na obdobie rokov 2014 – 2020. Možno by malo zmysel naviazať trvanie stratégie na obdobie realizácie operačných programov. To by znamenalo, že stratégia by tak mala byť uplatňovaná až do ukončenia operačných programov na obdobie 2014 – 2020. V prípade voľby tejto možnosti by bolo nevyhnutné zväziť aj operačné programy, ktoré sa týkajú obdobia 2007 – 2013, pričom ciele by sa museli uplatňovať aj na tieto programy.

Druhou možnosťou je považovať národnú stratégiu boja proti podvodom týkajúcu sa EŠIF za všeobecnú stratégiu, ktorá by sa mala uplatňovať na EŠIF nezávisle od viacročného finančného rámca. To znamená, že obdobie, ktoré je predmetom národnej stratégie, by sa malo stanoviť nezávisle od obdobia viacročného finančného rámca. V každom prípade by sa stratégia zameraná na stanovenie strednodobej až dlhodobej vízie v určitej oblasti mala vzťahovať na obdobie minimálne štyroch až piatich rokov.

Príklad cieľov

1. Zaistenie takého prostredia pre EŠIF, ktoré je zabezpečené proti podvodom (vytvorenie vhodného právneho prostredia)
2. Presadzovanie predchádzania podvodom v radoch verejnosti a medzi zamestnancami zapojenými do EŠIF
3. Maximalizácia účinnosti kontrol

3.2 Stanovenie ukazovateľov

Ukazovatele sú zásadnými prvkami stratégie boja proti podvodom, pretože slúžia na meranie pokroku pri dosahovaní stanovených cieľov. Budú sa používať na účely správy o stratégii a pomôžu posúdiť účinky jej vykonávania.

Tieto ukazovatele môžu byť kvantitatívne alebo kvalitatívne.

Kvantitatívnym ukazovateľom môže byť:

- počet – napríklad počet dohôd o spolupráci uzavretý medzi príslušnými orgánmi (napr. orgánmi auditu a súdnymi orgánmi),
- percentuálny podiel odrážajúci situáciu v určitom období – napríklad počet školení/počet účastníkov podľa programu v určitom roku, alebo

- percentuálny podiel odrážajúci dosiahnutý pokrok – napr. $((PPP(\text{rok } N) - PPP(\text{rok } N-1)) / PPC(\text{rok } N-1)) * 100$ (kde PPP = počet prípadov podozrenia z podvodu predložených súdnym orgánom riadiacimi alebo certifikačnými orgánmi alebo orgánmi auditu).

Kvalitatívnym ukazovateľom môže byť:

- výrok s odpoveďou „áno“ alebo „nie“: napr. Existuje etický kódex? – Áno; alebo
- posúdenie úrovne súladu v určitej oblasti na základe kľúča (vysoká, stredná, nízka).

Kvalitatívny ukazovateľ možno považovať za subjektívnejší ukazovateľ ako kvantitatívny ukazovateľ. Zároveň však môže byť relevantnejší a zmysluplnejší ako kvantitatívny cieľ. Okrem toho treba mať na pamäti, že pri analýze ukazovateľov a pripomienkach k nim by sa ukazovatele nemali považovať za individuálne informácie, ale mal by sa zohľadniť kontext a ostatné ukazovatele.

Určenie a/alebo výpočet ukazovateľov by mali byť jednoduché. To znamená, že ich hodnotenie by nemalo byť zaťažujúce, ale malo by sa zakladať na existujúcich a spoľahlivých zdrojoch (napríklad na existujúcich databázach používaných na zaznamenávanie účasti na školeniach alebo oznámených prípadoch podvodov [napr. systém riadenia nezrovnalostí (IMS) atď.]), z ktorých možno ľahko a rýchlo získať najdôležitejšie informácie. Zároveň by mali byť ľahko overiteľné, aby sa zabezpečila úplná transparentnosť, a tým zachovala dôvera verejnosti.

Vhodne vybrané ukazovatele budú mať rozhodujúci význam pre posúdenie dosahu vykonávania stratégie, a preto by sa mali v prípade potreby aktualizovať a revidovať.

Príklady ukazovateľov

Ciele	Ukazovatele
Zaistenie takého prostredia pre EŠIF, ktoré je zabezpečené proti podvodom	Počet zmien regulačných aktov za rok
Maximalizácia účinnosti kontrol	Priemerná suma vymožených finančných prostriedkov na jednu vykonanú kontrolu
Zlepšenie efektívnosti stíhania v prípadoch podvodov týkajúcich sa EŠIF	Počet prokurátorov, ktorí absolvovali odbornú prípravu v oblasti boja proti podvodom v oblasti EŠIF

4. Stanovenie akčného plánu

Stratégiu boja proti podvodom by mal sprevádzať podrobný akčný plán, ktorý premieta ciele do činov. Akčný plán by mal vypracovať útvar zodpovedný za národnú stratégiu boja proti podvodom s podporou skupiny odborníkov, ktorú vytvoril (pozri bod 2.1, strana 13). Rozhodujúcim aspektom je v tejto fáze posúdenie nákladov a prínosov a dostupnosť ľudských zdrojov. Hlavné úsilie by sa malo sústrediť najmä na tie opatrenia, ktoré boli identifikované ako prioritné. Výsledky týkajúce sa posúdenia súčasného stavu a hodnotenie rizika podvodu by mali poskytnúť jasný prehľad priorit.

Členské štáty majú k dispozícii širokú škálu nástrojov na vypracovanie účinných a efektívnych opatrení. Mali by zvážiť prijatie opatrení v týchto oblastiach:

- navrhovanie právnych predpisov,
- organizácia,
- riadenie,
- postupy,
- prostriedky a zdroje,
- spolupráca na vnútroštátnej úrovni medzi príslušnými orgánmi,
- spolupráca na úrovni EÚ (s Komisiou a inými členskými štátmi).

Akčný plán je založený na vymedzených **prioritách** a zodpovedajúcich cieľoch. V akčnom pláne sa vhodné orgány poverujú vykonávaním prioritných činností a súvisiacimi monitorovacími činnosťami. Tieto priority by mali odrážať hlavné oblasti, v ktorých stratégia môže prispieť k zlepšeniu boja proti podvodom. V akčnom pláne by sa mali určiť aj povinnosti jednotlivých aktérov alebo partnerov koordinačného útvaru pre boj proti podvodom v danom členskom štáte, ktorých budú v prípade potreby podporovať aj iní partneri, napr. EÚ a/alebo vnútroštátne inštitúcie.

Akčný plán by mal zahŕňať konkrétne **úlohy** a určovať, ktoré orgány sú za ne zodpovedné. Mal by tiež obsahovať cieľové lehoty na splnenie týchto cieľov. Úlohy by sa mali rozdeliť podľa oblastí, ktoré zodpovedajú oblastiam použitým v národnej stratégii boja proti podvodom v rámci EŠIF.

Každá úloha sa musí posúdiť z hľadiska dosahovania synergie a podpory integrovaného prístupu. V akčnom pláne by sa malo napríklad prihliadať na skutočnosť, že EŠIF sa využívajú na zlepšenie životných podmienok obyvateľstva EÚ, na zabezpečenie rastu a na vytváranie pracovných miest. Tento cieľ je ohrozený, ak sa finančné prostriedky z rozpočtu zneužívajú.

Jednotlivé opatrenia sa môžu vykonávať vo forme projektov na účely dosiahnutia cieľov stanovených v stratégii boja proti podvodom v oblasti EŠIF.

Na účely vykonávania tejto stratégie a súvisiaceho akčného plánu by sa v každom členskom štáte mala vytvoriť štruktúrovaná sieť orgánov. Úlohou takýchto sietí by bolo

zabezpečiť, aby sa stratégia a akčný plán vykonávali, vyhodnocovali a monitorovali systematickým spôsobom a aby sa v prípade potreby aktualizovali a revidovali.

Možná úloha koordinačného útvaru pre boj proti podvodom

V závislosti od organizačnej štruktúry jednotlivých členských štátov by vykonávanie akčného plánu mohol monitorovať národný koordinačný útvar pre boj proti podvodom.

Koordinačný útvar pre boj proti podvodom by mohol predkladať správu o vykonávaní akčného plánu na ročnom základe (za obdobie od 1. januára do 31. decembra). Takisto by po dvoch rokoch mohol vypracovať revíziu akčného plánu v podobnom formáte ako v prípade samotného plánu.

Možné opatrenia, ktoré by sa mali prijať, by mohli zahŕňať:

- vytvorenie politiky pre oznamovanie nekalých praktík (whistleblowing),
- posilnenie koordinácie a spolupráce medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, najmä pokiaľ ide o výmenu znalostí o schémach podvodov,
- zefektívnenie právnych predpisov a metodických usmernení,
- zvyšovanie informovanosti verejnosti,
- zavedenie postupu na riešenie odhalených nezrovnalostí a podozrení z podvodu v rámci EŠIF,
- rozvoj potenciálu hĺbkovej analýzy údajov a nástrojov bodovania rizika, ktoré pomôžu identifikovať rizikové faktory na úrovni jednotlivých projektov,
- posilnenie spolupráce medzi orgánmi štátnej správy zapojenými do verejného obstarávania a dohľadu nad hospodárskou súťažou,
- posilnenie integrity a riešenie konfliktu záujmov vo verejnom obstarávaní,
- vypracovanie príručky pre štátnych zamestnancov zapojených do verejného obstarávania, ktorá im poskytne usmernenia, pokiaľ ide o ich úlohu v boji proti nezrovnalostiam, podvodom a korupcii v oblasti EŠIF a
- posilnenie výmeny skúseností medzi vnútroštátnymi orgánmi a európskymi partnermi (OLAF, príslušné generálne riaditeľstvá Komisie, iné členské štáty).

5. Hodnotenie a aktualizácia stratégie

Národná stratégia boja proti podvodom by mala byť vyvíjajúcim sa dokumentom, ktorý sa priebežne prispôsobuje a aktualizuje, aby sa zohľadnili hlavné štrukturálne a/alebo organizačné zmeny, ktoré sa mohli vyskytnúť, a trendy zaznamenané v schémach podvodov.

Preto je potrebné vykonávať pravidelné hodnotenia, aby sa zabezpečilo, že prijaté opatrenia sa uberajú správnym smerom a že ciele sa dosiahnu v stanovenom čase. Hodnotenie pomôže určiť, do akej miery boli ciele dosiahnuté, či sa doterajší prístup osvedčil a či je potrebné **stratégiu aktualizovať**.

Hodnotenia sa vykonávajú v pravidelných intervaloch v závislosti od stanovených lehôt – možno ich vykonávať v polovici trvania, raz za rok atď., alebo ako záverečné hodnotenie vykonávania.

Hodnotenie by mal vykonávať orgán, ktorý koordinuje vykonávanie stratégie. Malo by sa zaviesť vypracovanie výročnej správy, v ktorej by sa zhodnotil dosiahnutý pokrok.

V rámci hodnotenia v polovici trvania by bolo užitočné zvážiť, či je stratégiu potrebné aktualizovať, aby sa zabezpečilo dosiahnutie stanovených cieľov. Pri tejto príležitosti by sa mohla vydať priebežná hodnotiacia správa.

Na konci obdobia, ktoré je predmetom stratégie, by sa malo vykonať záverečné hodnotenie. V tomto záverečnom hodnotení sa budú kvantifikovať výsledky vykonávania a poskytnú sa základ nasledujúcej stratégie. Hodnotenie by sa malo zamerať na prostriedky používané na vykonávanie, ako aj na samotné výsledky. V tomto štádiu sa prostredníctvom hodnotenia bude merať účinnosť (výsledky alebo výstupy vo vzťahu k investovaným zdrojom alebo vstupom) a efektívnosť stratégie (pomer medzi dosiahnutými výsledkami a cieľmi, ktoré sa mali dosiahnuť). V záverečnej hodnotiacej správe sa predstavia výsledky stratégie.

Kritériá hodnotenia by mali byť navrhnuté tak, aby bolo možné zistiť:

- a) do akej miery výsledky vykonávania stratégie zodpovedajú plánovaným cieľom stanoveným pri príprave stratégie,
- b) pomer nákladov skutočne vynaložených na dosiahnutie očakávaných výsledkov ku nákladom odhadovaným v čase prípravy tejto stratégie a
- c) do akej miery boli dodržané činnosti a lehoty stanovené v akčnom pláne.

Aktualizácia a úprava stratégie môžu viesť k:

- aktualizácii alebo revízii cieľov,
- úprave ukazovateľov,
- aktualizácii lehôt a
- zavedeniu nových opatrení alebo úprave existujúcich opatrení.

Prílohy

Príloha 1: Vzor a obsah národnej stratégie boja proti podvodom

Tento dokument obsahuje niekoľko odporúčaní týkajúcich sa hlavných bodov, ktoré sa majú vypracovať v stratégii. Odporúčania a návrhy sú uvedené kurzívou. Priame návrhy sú uvedené normálnym písmom.

1. Úvod a všeobecný kontext

Táto kapitola by mala zahŕňať:

- *odkaz na právny rámec EÚ a na vnútroštátny právny rámec,*
- *odkaz na hlavné vnútroštátne priority, ktoré môžu mať vplyv na boj proti podvodom, korupcii alebo akejkoľvek inej nezákonnej činnosti,*
- *odkaz na národnú stratégiu alebo politiku boja proti podvodom, korupcii a všetkým formám finančnej trestnej činnosti, ak existujú,*
- *vyhlásenie odrážajúce všeobecný záväzok k tejto politike a ochotu orgánov vyvíjať úsilie v boji proti podvodom, najmä pokiaľ ide o prostriedky EÚ a*
- *zmienku o akomkoľvek možnom prepojení s inými vnútroštátnymi politikami alebo politickými prioritami.*

Tieto informácie, ktoré sa týkajú osobitne európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), by mali zahŕňať aj:

- *zoznam orgánov a útvarov podieľajúcich sa na monitorovaní EŠIF a na boji proti podvodom, korupcii a inej protiprávnej činnosti, ktorá poškodzuje EŠIF,*
- *podrobné údaje o tom, akú má monitorovanie finančných prostriedkov EÚ štruktúru, t. j. či je monitorovanie centralizované, decentralizované alebo štruktúrované nejakým iným spôsobom a*
- *údaje o existencii osobitných opatrení alebo stratégie, ktoré sa týkajú boja proti podvodom v tomto sektore.*

Uvedte, ktorý vnútroštátny subjekt je za stratégiu zodpovedný, a to najmä za jej vypracovanie a monitorovanie jej vykonávania.

Uvedte obdobie, na ktoré sa stratégia vzťahuje.

2. Súčasný stav a hodnotenie rizika podvodu

Uvedte, z akých dôvodov je stratégia potrebná (t. j. východiská stratégia).

Uvedte hlavné oblasti, v ktorých boli pri posudzovaní súčasnej situácie identifikované silné stránky a nedostatky vyžadujúce si riešenia, a uvedte príčiny týchto nedostatkov. Nie je potrebné podrobne popisovať všetky oblasti (právne predpisy, organizačnú štruktúru, riadenie a aktérov, postupy, prostriedky a zdroje, spoluprácu na vnútroštátnej úrovni medzi príslušnými orgánmi a spoluprácu na úrovni EÚ). Je vhodnejšie sa sústrediť len na hlavné oblasti, v ktorých existuje priestor na zlepšenie a ktoré sa budú riešiť prostredníctvom určitého cieľa.

Zhrňte hlavné zistenia hodnotenia rizika podvodu a zamerajte sa na tie, ktoré si budú vyžadovať osobitný vstup v rámci stratégie.

Túto časť uzavrite oblasťami, v ktorých by stratégia mala slúžiť na odstránenie nedostatkov súčasného systému, čím sa zlepší efektívnosť opatrení proti podvodom.

Uvedte zásady a hodnoty, o ktoré sa stratégia opiera.

3. Prostriedky a zdroje

V tejto kapitole by sa mali stručne opísať hlavné prostriedky a zdroje, ktoré budú hrať určitú úlohu pri vykonávaní stratégie boja proti podvodom (špecializované útvary boja proti podvodom, koordinačné výbory, medziútvarové siete a dohody, informačné systémy, postupy a usmernenia). Predovšetkým by táto kapitola mala:

- *poskytnúť prehľad útvarov zodpovedných za riadenie, certifikáciu a audit EŠIF,*
- *poskytnúť prehľad útvarov zodpovedných za boj proti podvodom, korupcii a inej protiprávnej činnosti, ktorá poškodzuje EŠIF,*
- *poskytnúť informácie o úlohe systémov IT v boji proti podvodom, ak je to relevantné a*
- *poskytnúť informácie o politike a zdrojoch odbornej prípravy.*

4. Účel stratégie, ciele a súvisiace ukazovatele a ich miesto v cykle boja proti podvodom

Opíšte účel stratégie.

Uvedte stručný opis každého cieľa. Malo by sa odkázať na potreby identifikované v kapitole 2, pretože príslušný cieľ by z nich mal logicky vyplývať.

Celkovo by sa ciele mali vzťahovať na všetky fázy cyklu boja proti podvodom (prevenciu, odhaľovanie, vyšetrovanie a stíhanie a nápravu). Jeden cieľ sa môže vzťahovať na jedno alebo viacero štádií cyklu.

Ciel' (1):

Kontext (*prečo je tento cieľ prioritou*)

Opis (*želaný výsledok*)

Ukazovateľ

Ciel' (2):

Kontext (*prečo je tento cieľ prioritou*)

Opis (*želaný výsledok*)

Ukazovateľ

...

5. Akčný plán

Akčný plán je vykonávacím nástrojom národnej stratégie boja proti podvodom. Je neoddeliteľnou súčasťou stratégie. V akčnom pláne sa navrhuje séria opatrení a určujú okruhy zodpovednosti pre príslušných aktérov, ako aj lehoty, v rámci ktorých by sa ciele mali dosiahnuť. Cieľové dátumy sú stanovené v závislosti od stupňa priority.

Vykonávanie akčného plánu, ktoré bude monitorovať [*názov príslušného orgánu*], sa bude posudzovať v ročných alebo dvojročných intervaloch. Následne sa vypracuje správa, ktorá sa predloží [*vláde, ministerstvu...,...*].

Akčný plán zahŕňa všetky štádiá cyklu boja proti podvodom: prevenciu, odhaľovanie, vyšetrovanie a nápravné opatrenia.

Stĺpce „Cieľ“, „Opatrenie alebo činnosť“, „Zodpovedný útvar“, „Lehota“ a „Ukazovateľ“ sú povinné, zatiaľ čo posledné dve, „Riziká“ a „Finančné a ľudské zdroje“, sú nepovinné. Členské štáty by mohli zvážiť doplnenie ďalších stĺpcov v závislosti od svojich konkrétnych potrieb.

Cieľ 1	Opatrenie alebo činnosť	Zodpovedný útvar	Lehota	Ukazovateľ	Riziko (nedosiahnutia cieľov)	Finančné a ľudské zdroje
Cieľ 2	Opatrenie alebo činnosť	Zodpovedný útvar	Lehota	Ukazovateľ		

Cieľ 3	Opatrenie alebo činnosť	Zodpovedný útvar	Lehota	Ukazovateľ		

6. Hodnotenie a aktualizácia stratégie

Vykonávanie stratégie sa bude hodnotiť podľa týchto lehôt: [*uvedte časový rozvrh pre priebežné a konečné hodnotenie stratégie*]. Každé hodnotenie bude podrobne opísané v správe, ktorá obsahuje:

- opis metodiky hodnotenia,
- hodnotenie úrovne dosiahnutia cieľov,
- záver o ďalších krokoch, ktoré sa majú prijať.

Na základe priebežného hodnotenia (-í) sa rozhodne, či sa má stratégia boja proti podvodom a príslušný akčný plán aktualizovať. Stratégia sa bude aktualizovať v reakcii na zmeny, ktoré nastali počas jej vykonávania, s cieľom zabezpečiť konkrétnu zodpovednosť a zaistiť, že útvar zodpovedný za vykonávanie je schopný vykonať zmeny stratégie.

Aktualizácia a prispôsobenie stratégie môžu zahŕňať, ak je to relevantné:

- prehodnotenie cieľov,
- úpravu plánovania a riadenia zdrojov,
- aktualizáciu opatrení a/alebo termínov a
- revíziu zodpovedných útvarov.

Záverečné hodnotenie vykonávania stratégie sa uskutoční do [*uvedte dátum*] a stratégia bude aktualizovaná.

Príloha 2: Glosár pojmov

pre národné stratégie boja proti podvodom v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF)

Administratívne dojednania: dojednania technického a/alebo operačného charakteru podpísané úradom OLAF s cieľom uľahčiť spoluprácu a výmenu informácií medzi stranami. Týmito dojednania nevytvoria žiadne dodatočné právne povinnosti.

Administratívne vyšetrovania: všetky inšpekcie, kontroly alebo iné opatrenia, ktoré vykonáva úrad OLAF v súlade s článkami 3 a 4 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 883/2013 na účely dosiahnutia cieľov uvedených v článku 1 tohto nariadenia a v prípade potreby na zistenie protiprávneho charakteru vyšetrovaných činností. Týmito vyšetrovaniami nie je dotknutá právomoc príslušných orgánov členských štátov začať trestné konanie.

Akčný plán pre národnú stratégiu: cestovná mapa, v ktorej sú stanovené kroky týkajúce sa vykonávania národnej stratégie boja proti podvodom v rámci EŠIF a monitorovania pokroku v dosahovaní stanovených cieľov.

Arachne: nástroj bodovania rizika, ktorý pomáha pri identifikácii, predchádzaní a odhaľovaní vysoko rizikových operácií, projektov, prijímateľov a zmlúv alebo dodávateľov. Jeho cieľom je poskytnúť orgánom členských štátov zapojeným do riadenia EŠIF nástroj na identifikáciu ich najrizikovejších projektov.

Audit: preskúmanie činností a operácií orgánu, aby sa zabezpečilo, že orgán vykonáva úlohy, ktoré mu boli zverené, a pracuje v súlade s cieľmi, rozpočtom, pravidlami a normami stanovenými v stratégii. Tento typ preskúmania, ktorý by sa mal vykonávať v pravidelných intervaloch, bude slúžiť na identifikáciu odchýlok, ktoré si môžu vyžadovať nápravné opatrenia.

Boj proti podvodom a korupcii: súčasť širšieho úsilia zameraného na riešenie finančnej a organizovanej trestnej činnosti, konkrétne boj proti všetkým nezákonným činnostiam, ktoré môžu mať negatívny vplyv na finančné záujmy EÚ. Táto koncepcia sa zakladá predovšetkým na článku 325 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), ktorý sa týka činností poškodzujúcich finančné záujmy Únie a podľa ktorého Rada a Európsky parlament v súlade s riadnym legislatívnym postupom a po porade s Dvorom audítorov príjmu nevyhnutné súvisiace opatrenia. Od júna 1999 je bojom proti podvodom poverený Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF). Na základe kapitol 4 a 5 ZFEÚ, ktoré sa týkajú policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach, majú tiež Eurojust a Europol kompetencie v oblasti podpory členských štátov v boji proti podvodom a korupcii.

Centrálna databáza vylúčených subjektov: databáza Európskej komisie s informáciami o subjektoch, ktoré sú z rôznych dôvodov (vrátane finančných nezrovnalostí) vylúčené z podávania žiadostí o finančné prostriedky EÚ a podliehajú podmienkam stanoveným v nariadení Komisie (ES, Euratom) č. 1302/2008 zo 17. decembra 2008 o centrálnej databáze vylúčených subjektov.¹¹

Certifikačný orgán: orgán zodpovedný za zaručenie presnosti a správnosti výkazov výdavkov a žiadostí o platbu pred ich zaslaním Európskej komisii. Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond a Kohézny fond spravujú spoločne ich členské štáty, regióny a iné sprostredkovateľské subjekty. Jedna alebo viacero z týchto skupín menuje certifikačný orgán pre každý operačný program spolufinancovaný z týchto fondov.

¹¹ Ú. v. EÚ L 344, 20.12.2008.

Dohoda o partnerstve: dokument pripravený členským štátom s účasťou partnerov a v súlade s prístupom viacúrovňového riadenia, ktorý stanovuje stratégiu členského štátu, jeho priority a opatrenia na využívanie EŠIF efektívnym a účinným spôsobom s cieľom presadzovania stratégie EÚ na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. Dohody o partnerstve schvaľuje Komisia po posúdení dokumentu a diskusii s predmetným členským štátom.

Dotknutá osoba: v zmysle vymedzenia v nariadení (EÚ, Euratom) č. 883/2013 akákoľvek osoba alebo hospodársky subjekt podozrivý zo spáchania podvodu, korupcie alebo akýchkoľvek iných protiprávnych činov poškodzujúcich finančné záujmy Únie, a ktorá je preto predmetom vyšetrovania zo strany Úradu pre boj proti podvodom.

EŠIF: Európske štrukturálne a investičné fondy.

Európska investičná banka (EIB): finančná inštitúcia EÚ zriadená Rímskou zmluvou. Jej úlohou je prispievať k hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti prostredníctvom podpory vyváženého rozvoja vnútorného trhu EÚ.

Európsky investičný fond (EIF): poskytuje rizikový kapitál pre malé a stredné podniky (MSP), najmä pre nové firmy a technologicky zamerané podniky. Poskytuje taktiež záruky finančným inštitúciám (ako sú banky) na krytie ich úverov pre MSP. EIF nie je úverovou inštitúciou – neposkytuje pôžičky ani dotácie pre podniky, ani priamo do nich neinvestuje. Miesto toho pôsobí prostredníctvom bánk a iných finančných sprostredkovateľov. Používa svoje vlastné finančné prostriedky alebo prostriedky, ktoré mu zverila EIB alebo Európska únia.

Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF): orgán v rámci Európskej komisie zodpovedný za boj proti podvodom, ktoré poškodzujú rozpočet Európskej únie.

Finančné nástroje: finančná podpora z rozpočtu EÚ zameraná na jeden alebo viaceré konkrétne ciele politik EÚ. Takéto nástroje môžu mať podobu kapitálových alebo kvázi kapitálových investícií, úverov alebo záruk alebo iných nástrojov na zdieľanie rizika a v prípade potreby sa môžu kombinovať s grantmi.

Finančné záujmy EÚ: v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) č. 8383/2013 zahŕňajú príjmy, výdavky a aktíva zahrnuté do rozpočtu EÚ, do rozpočtov inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr EÚ a do rozpočtov, ktoré tieto subjekty riadia a monitorujú.

Hodnotenie rizika: jeden z krokov v procese riadenia rizík. Zahŕňa meranie dvoch veličín súvisiacich s rizikom R – rozsah možnej straty L a pravdepodobnosť p , že strata vznikne.

Hospodársky subjekt: akákoľvek fyzická alebo právnická osoba alebo iný subjekt, ktorý sa podieľa na vykonávaní financovania poskytovaného v rámci EŠIF, s výnimkou členského štátu, ktorý svoje právomoci vykonáva ako orgán verejnej moci. Na účely tohto dokumentu sa pojem „hospodárska entita“ a pojem „hospodársky subjekt“ považujú za v podstate zhodné.

Informačný technologický systém monitorovania: systém, v ktorom sa zaznamenávajú údaje o všetkých operačných programoch, projektoch, kontrolách, testoch a auditoch s cieľom zabezpečiť efektívne a transparentné monitorovanie všetkých procesov súvisiacich s vykonávaním štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo. Je prepojený so systémom účtovných informácií príslušného fondu.

Klaster: zoskupenie nezávislých subjektov – vrátane začínajúcich, malých, stredných a veľkých podnikov, poradných orgánov a/alebo výskumných organizácií –, ktorého cieľom je stimulovať hospodárske a inovačné činnosti podporou intenzívnej interakcie

medzi organizáciami, spoločným využívaním zariadení a výmenou poznatkov a odborných znalostí, ako aj stimulovaním prenosu znalostí, vytváraním sietí a šírením informácií medzi podnikmi a organizáciami v klastri.

Kolúzia vo verejnom obstarávaní: osobitná forma kolúzie medzi podnikmi, ktorá môže nepriaznivo ovplyvniť výsledok akéhokoľvek predajného alebo nákupného procesu, v rámci ktorého sa predkladajú ponuky.

Konečný príjemca: právnická alebo fyzická osoba, ktorá dostáva finančnú podporu z finančného nástroja.

Konflikt záujmov: situácia, keď verejný činiteľ má súkromný záujem, ktorý ovplyvňuje – alebo sa zdá, že ovplyvňuje – nestranné a objektívne plnenie jeho úradných povinností.¹² Súkromným záujmom sa rozumie akákoľvek výhoda pre neho, jeho rodinu, blízkych príbuzných, priateľov a jednotlivcov alebo organizácie, s ktorými má alebo mal obchodné alebo politické vzťahy. To zahŕňa aj akékoľvek finančné alebo občianske záväzky voči týmto osobám alebo organizáciám. Podľa nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 966/2012 konflikt záujmov nastáva vtedy, ak je výkon úloh osoby podieľajúcej sa na plnení rozpočtu alebo vnútorného audítora ohrozený z rodinných alebo citových dôvodov, z dôvodu politickej alebo národnej príslušnosti, z dôvodu ekonomických záujmov alebo z dôvodu akéhokoľvek iného záujmu spoločného s príjemcom.

Kontrola: podľa vymedzenia v nariadení o rozpočtových pravidlách akékoľvek opatrenie prijaté s cieľom poskytnúť primerané uistenie, pokiaľ ide o účinnosť, efektívnosť a hospodárnosť operácií, spoľahlivosť podávania správ, ochranu majetku a informácií, predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam a ich odhaľovanie a nápravu a s nimi súvisiace následné opatrenia, a primerané riadenie rizík súvisiacich so zákonnosťou a riadnosťou príslušných operácií pri zohľadnení viacročnej povahy programov, ako aj charakteru príslušných platieb. Kontroly môžu zahŕňať rôzne overenia, ako aj implementovanie akýchkoľvek politík a postupov na dosiahnutie cieľov opísaných v prvej vete.

Koordináčny útvar pre boj proti podvodom: koordinačný orgán pre činnosti zamerané proti podvodom, ktorého úlohou je zabezpečiť efektívnu spoluprácu a výmenu informácií s úradom OLAF, aj pokiaľ ide o informácie operatívneho charakteru.

Makroregionálna stratégia: integrovaný rámec schválený Európskou radou, ktorej cieľom je riešenie spoločných výziev, ktorým čelí vymedzená zemepisná oblasť. Týka sa členských štátov a tretích krajín nachádzajúcich sa v rovnakej zemepisnej oblasti. Posilnením spolupráce medzi EÚ a tretími krajinami je možné prostredníctvom stratégie dosiahnuť väčšiu mieru hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti.

Monitorovanie: pravidelné preskúmanie a hodnotenie v súvislosti s ochranou finančných záujmov EÚ a využívaním prostriedkov EÚ, ktoré zahŕňa zber a zaznamenávanie finančných a nefinančných údajov a informácií s cieľom získať prehľad o súčasnej úrovni dodržiavania príslušných právnych predpisov a iných regulačných aktov, noriem, štandardov, dohôd, zmlúv a postupov a včasne umožniť odhalenie a odstránenie rizík ohrozujúcich finančné záujmy EÚ.

Nezákonná provízia: forma dohodnutého úplatkárstva, pri ktorej podplatená osoba prijme províziu za poskytnuté služby. Väčšinou je odmena (peniaze, tovar alebo služby) dohodnutá vopred. Nezákonná provízia sa líši od ostatných druhov úplatkov tým, že medzi oboma stranami existuje tajná dohoda (na rozdiel od prípadov, v ktorých jedna

¹² Rada Európy. Odporúčanie č. R (2000) 10 Výboru ministrov členskými štátmi o etickom kódexe verejných činiteľov, článok 13.

strana požaduje od druhej úplatok). Účelom nezákonnej provízie je zvyčajne podnietiť druhú stranu, aby sa spolupodieľala na protiprávnom konaní.¹³ Medzi najbežnejšie formy nezákonnej provízie patria prípady, v ktorých predajca predloží podvodnú alebo predraženú faktúru (často za tovar alebo služby, ktoré neboli potrebné, ktoré majú nedostatočnú kvalitu, príp. oboje) a zamestnanec podvedenej spoločnosti pomáha pri zabezpečení úhrady. Za túto pomoc dostane určitú formu náhrady (hotovosť, tovar alebo služby) alebo výhodu (napr. pracovné miesto ponúknuté jemu alebo jeho príbuznému). Nezákonné provízie sa často vyskytujú v súvislosti s korupciou v kontexte obstarávania.

Nezrovnalosť: v súlade s nariadením (EÚ) č. 1303/2013 akékoľvek porušenie práva Únie alebo vnútroštátneho práva týkajúceho sa jeho uplatňovania, vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, ktorý sa zúčastňuje na vykonávaní EŠIF, dôsledkom čoho je alebo by bol negatívny dosah na rozpočet Únie zaťažením všeobecného rozpočtu neoprávneným výdavkom.

Oblasť programu: zemepisná oblasť, na ktorú sa vzťahuje konkrétny program, alebo v prípade programu, ktorý sa vzťahuje na viac než jednu kategóriu regiónu, zemepisná oblasť zodpovedajúca každej individuálnej kategórii regiónu.

Ochrana finančných záujmov EÚ: zabezpečenie účinnosti a transparentnosti pri vytváraní príjmov (poľnohospodárske poplatky, odvody z produkcie cukru, clá, príjmy z DPH a príjmy v závislosti od HDP) pre rozpočet EÚ, účinnosti, efektívnosti, hospodárnosti a transparentnosti pri používaní tohto rozpočtu a rozpočtov riadených EÚ, ako aj pri využívaní majetku vo vlastníctve EÚ, jej inštitúcií a orgánov.

Orgán auditu: národný, regionálny alebo miestny orgán alebo subjekt, ktorý je funkčne nezávislý od riadiaceho orgánu a certifikačného orgánu. Je určený členským štátom pre každý operačný program a zodpovedá za kontrolu toho, že systém riadenia a kontroly funguje správne.

Overenie: podľa vymedzenia uvedeného v nariadení o rozpočtových pravidlách overenie konkrétneho aspektu príjmovej alebo výdavkovej operácie.

Podозrenie z podvodu: v zmysle článku 1a ods. 4 nariadenia (ES) č. 1681/94 zmeneného nariadením (ES) 2035/2005 a článku 1a ods. 4 nariadenia (ES) č. 1831/1994 zmeneného nariadením 2168/2005, článku 27 písm. c) nariadenia (ES) č. 1828/2006, článku 54 písm. c) nariadenia (ES) č. 498/2007 a článku 2 ods. 4 nariadenia č. 1848/2006 každá nezrovnalosť, ktorá vedie k začatiu administratívneho a/alebo súdneho konania na vnútroštátnej úrovni s cieľom preukázať existenciu úmyselného konania, akým je napríklad podvod, podľa vymedzenia uvedeného v článku 1 ods. 1 písm. a) Dohovoru o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev¹⁴. Od roku 2006 sa od členských štátov vyžaduje, aby upresnili, či nezrovnalosť vyvoláva podozrenie z podvodu.

Podvod: podľa článku 1 ods. 1 Dohovoru o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev vypracovaného na základe článku K.3 Zmluvy o Európskej únii^{15,16}:

¹³ Study on corruption in the healthcare sector (Štúdiá o korupcii v sektore zdravotnej starostlivosti), HOME/2011/ISEC/PR/047-A2, október 2012.

¹⁴ Dohovor a jeho prvý protokol, ako aj protokol o výklade dohovoru Súdny dvor nadobudli platnosť 17. októbra 2002. Druhý protokol nadobudol platnosť 19. mája 2009.

¹⁵ Ú. v. ES C 316, 27.11.1995, s. 49.

¹⁶ Európsky parlament vo svojom uznesení z 10. mája 2012 o ochrane finančných záujmov Európskej únie upriamil pozornosť na skutočnosť, že článok 325 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa týka podvodov a nie nezrovnalostí. Ďalej poznamenáva, že podvod je úmyselným protiprávnym konaním, ktoré je trestným činom, a že nezrovnalosť znamená nedodržanie určitého pravidla. Vyzýva tiež na rozlišovanie medzi podvodom

a) Podvod v rozpočtových výdavkoch EÚ: akékoľvek úmyselné konanie alebo opomenutie týkajúce sa:

- používania alebo predkladania nepravých, nesprávnych alebo neúplných výkazov alebo dokumentov, ktoré majú za následok zneužitie alebo nezákonné zadržovanie finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev¹⁷ alebo rozpočtov spravovaných Európskymi spoločenstvami alebo v ich mene,
- nesprístupnenia informácií v rozpore s konkrétnou povinnosťou s rovnakým účinkom ako vyššie,
- zneužitia týchto finančných prostriedkov na iné účely ako účely, na ktoré boli pôvodne poskytnuté.

b) Podvody v oblasti príjmov: akékoľvek úmyselné konanie alebo opomenutie týkajúce sa:

- používania alebo predkladania nepravých, nesprávnych alebo neúplných výkazov alebo dokumentov, ktoré majú za následok nezákonný úbytok zdrojov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev alebo rozpočtov spravovaných Európskymi spoločenstvami alebo v ich mene,
- nesprístupnenia informácií v rozpore s konkrétnou povinnosťou s rovnakým účinkom ako vyššie,
- zneužitia legálne nadobudnutého prospechu s rovnakým účinkom ako vyššie.

Posúdenie vplyvu: nástroj na analýzu potenciálnych prínosov a nákladov rôznych možných politík, ktoré by sa mohli prijať na riešenie konkrétneho problému.

Právny základ (alebo právne základy): vo všeobecnosti ide o právny predpis prijatý na základe článku zmluvy, ktorým sa udeľuje EÚ právomoc konať v konkrétnej oblasti politiky a ktorým sa stanovujú podmienky tejto právomoci vrátane rozpočtu. Niektoré články zmluvy splnomocňujú Komisiu na vykonanie určitých opatrení, ktoré zahŕňajú výdavky, bez toho, aby bol na tento účel potrebný ďalší právny akt.

Príjemca: prijímateľ, dodávateľ alebo akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá dostáva grant alebo finančné prostriedky v rámci finančného nástroja.

Prijímateľ: verejný alebo súkromný subjekt (a výlučne na účely nariadenia o EPFRV a nariadenia o ENRF aj fyzická osoba), ktorý je zodpovedný za začatie alebo za začatie a vykonávanie operácií; v kontexte schém štátnej pomoci (podľa jej vymedzenia v článku 2 bode 13 nariadenia (EÚ) č.1303/2013) subjekt, ktorému sa poskytuje pomoc; v kontexte finančných nástrojov (podľa časti II hlavy IV nariadenia (EÚ) č.1303/2013) subjekt, ktorý vykonáva finančný nástroj, prípadne fond fondov.

Riadiaci orgán: orgán na národnej, regionálnej alebo inej úrovni poverený členskými štátmi EÚ riadením programov, ktoré dostávajú podporu zo štrukturálnych fondov. Je zodpovedný za informovanie potenciálnych prijímateľov, výber projektov a monitorovanie realizácie.

Riadne finančné hospodárenie: rešpektovanie zásady hospodárnosti, zásady účinnosti (docielenie čo najlepšieho pomeru medzi použitými prostriedkami a dosiahnutými výsledkami) a zásady efektívnosti pri dosahovaní špecifických cieľov zo strany príslušného orgánu pri výkone jeho činností.

a nezrovnalostami a na to, aby sa korupcia riešila spolu s podvodmi (pozri uznesenie Európskeho parlamentu z 10. mája 2012 o ochrane finančných záujmov Európskej únie – boj proti podvodom – výročná správa za rok 2010).

¹⁷ Na účely tohto dokumentu a v súlade s Lisabonskou zmluvou, ktorá nadobudla platnosť 1. decembra 2009, sa pojmami „Európske spoločenstvo“ a „Európske spoločenstvá“ rozumie „Európska únia“. Týmto však nie sú dotknuté predchádzajúce príslušné právne predpisy.

Sprenevera (odklonenie aktív): zneužitie majetku alebo finančných prostriedkov právne zverených osobe vo formálnom postavení zástupcu alebo správcu. V Dohovore Organizácie Spojených národov proti korupcii sú „sprenevera, zneužitie alebo iné nezákonné použitie majetku verejným činiteľom“ identifikované ako trestný čin korupcie. Sprenevera však nie je nevyhnutne korupciou, môže ísť aj o podvod (jeden aktér)¹⁸.

Sprostredkovateľský orgán: akýkoľvek verejný alebo súkromný subjekt, za ktorého činnosť je zodpovedný riadiaci orgán alebo certifikačný orgán, alebo ktorý v mene takéhoto orgánu plní povinnosti voči prijímateľom vykonávajúcim operácie.

Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou: ucelený súbor operácií, ktorého účelom je plniť miestne ciele a potreby. Prispieva k dosiahnutiu stratégie EÚ na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. Stratégia je navrhnutá a realizovaná miestnou akčnou skupinou.

Systém riadenia nezrovnalostí (IMS) je informačný systém pre elektronické oznamovanie nezrovnalostí. Je dôležitým zdrojom informácií o miere využívania finančných prostriedkov zo strany jednotlivých členských štátov. Systém pokrýva výdavkovú stranu rozpočtu riadenú spoločne Komisiou a členskými štátmi.

Systémová nezrovnalosť: v zmysle vymedzenia uvedeného v nariadení (EÚ) č. 1303/2013 ide o každú nezrovnalosť, ktorá sa môže vyskytnúť opakovane, s vysokou pravdepodobnosťou výskytu pri podobnom type operácií a ktorá je dôsledkom závažného nedostatku účinného fungovania systémov riadenia a kontroly, a to vrátane nestanovenia vhodných postupov v súlade s týmto nariadením a pravidiel pre jednotlivé fondy.

Štrukturálne fondy: nástroje financovania, ktoré umožňujú EÚ poskytovať finančnú pomoc konkrétnym odvetviam, regiónom alebo odvetviam aj regiónom s cieľom vyriešiť štrukturálne hospodárske a sociálne problémy. Štrukturálne fondy zahŕňajú Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond, Európsky poľnohospodársky usmerňovací a záručný fond a finančný nástroj na usmerňovanie rybného hospodárstva.

Ukončená operácia: operácia, ktorá bola fyzicky ukončená alebo úplne vykonaná a v súvislosti s ktorou prijímatelia uhradili všetky príslušné platby a bol im vyplatený zodpovedajúci verejný príspevok.

Úmyselné konanie:¹⁹ čin spáchaný osobou, ktorá svojim konaním chcela porušiť alebo ohroziť záujem chránený právom, alebo vedela, že svojim konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bola s tým uzročená.

Úplatkárstvo: priamy či nepriamy sľub, ponúknutie alebo poskytnutie nenáležitej výhody akejkoľvek osobe s určitými právomocami (napr. verejnému činiteľovi, členovi verejného zhromaždenia s legislatívnymi alebo administratívnymi právomocami alebo osobe, ktorá riadi verejný alebo súkromný subjekt alebo pracuje pre takýto subjekt v akejkoľvek pozícii) alebo žiadanie alebo prijatie takejto nenáležitej výhody takouto osobou pre seba alebo pre kohokoľvek iného výmenou za to, že pri výkone svojich funkcií bude takáto osoba konať určitým spôsobom, alebo sa zdrží konania, alebo bude postupovať v rozpore so svojimi povinnosťami.²⁰

Verejné výdavky: akékoľvek verejné príspevky na financovanie operácií, ktoré pochádzajú z rozpočtu národných, regionálnych alebo miestnych verejných orgánov, rozpočtu Únie vyčleneného na EŠIF, rozpočtu verejnoprávnych subjektov alebo

¹⁸ Study on corruption in the healthcare sector (Štúdiá o korupcii v sektore zdravotnej starostlivosti), HOME/2011/ISEC/PR/047-A2, október 2012.

¹⁹ Analogicky pozri § 15 zákona č. 300/2005 (slovenský Trestný zákon).

²⁰ Trestnoprávny dohovor o korupcii, Štrasburg, 27.1.1999.

z rozpočtu združení verejných orgánov alebo verejnoprávnych subjektov. Na účely stanovenia podielu spolufinancovania pre programy financované z Európskeho sociálneho fondu môžu tiež zahŕňať akékoľvek finančné zdroje, ktorými prispievajú spoločne zamestnávateľia a pracovníci.

Verejní obstarávatelia: národné, regionálne alebo miestne orgány, verejnoprávne subjekty a združenia vytvorené jedným alebo niekoľkými takýmito orgánmi alebo jedným alebo viacerými verejnoprávnyimi subjektami.

Verejno-súkromné partnerstvo: forma spolupráce medzi verejnými orgánmi a súkromným sektorom. Jej cieľom je umožniť lepšie výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť z investícií do projektov v oblasti infraštruktúry alebo v iných oblastiach verejnej služby. Partnerstvá môžu zaistiť verejné služby efektívnejšie, pretože majú výhodu plynúcu z možnosti využitia rozdelenia rizika, využívania expertízy súkromného sektora, ako aj z prístupu k dodatočným zdrojom kapitálu.

Vymáhanie finančných prostriedkov: okolnosti, za akých Európska komisia musí požiadať členský štát o vrátenie prostriedkov zo štrukturálnych fondov, ktoré mu boli pridelené. K vymáhaniu prostriedkov dochádza, ak:

1. nie všetky finančné prostriedky, ktoré sa poskytli členskému štátu, boli potrebné,
2. finančné prostriedky boli poskytnuté na štrukturálnu operáciu, ktorá už bola ukončená alebo
3. peniaze zo štrukturálnych a kohéznych fondov EÚ boli zneužitú v dôsledku podvodu alebo nedbanlivosti.

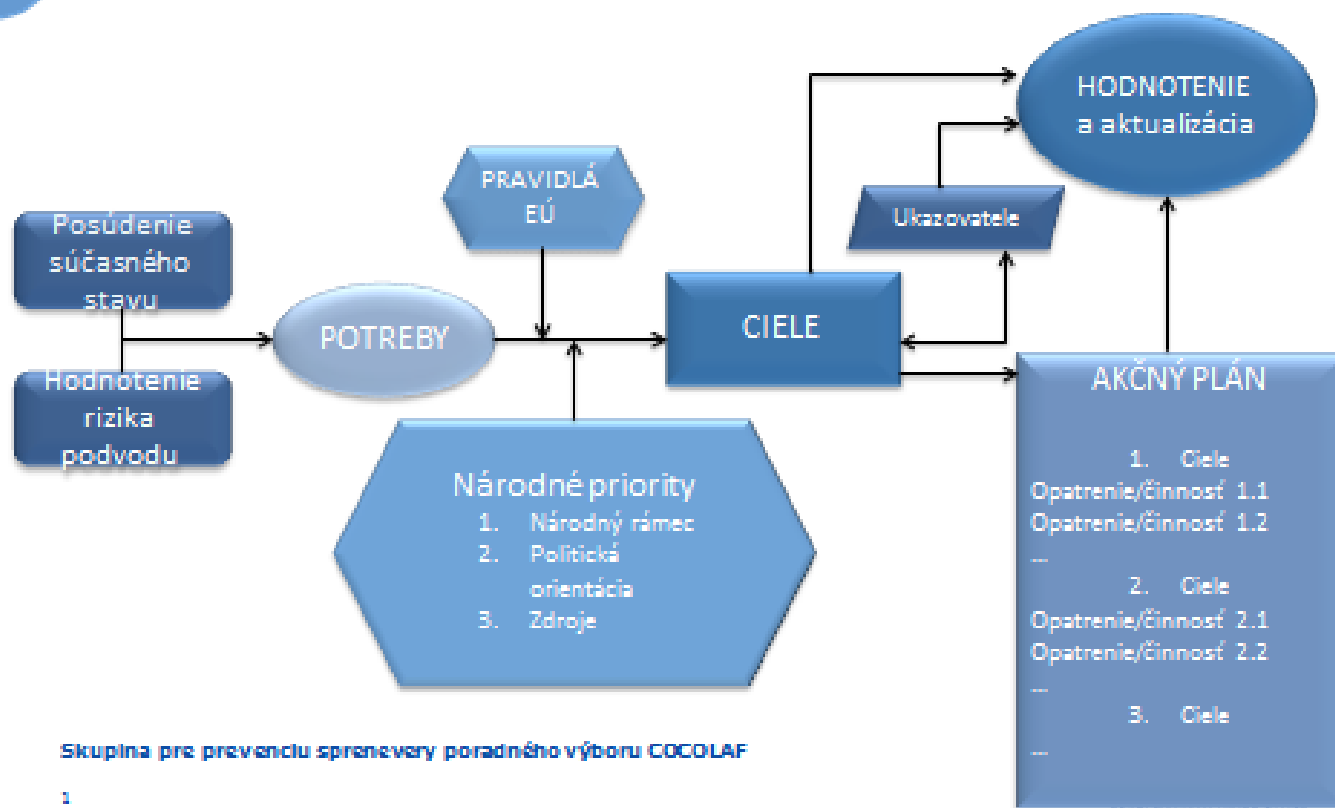
V každej z týchto troch situácií má Európska komisia právo žiadať členský štát o vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov. Na účely vrátenia peňazí možno aktivovať postupy vymáhania prostriedkov stanovené v právnych predpisoch EÚ. V prípade kohéznych fondov certifikačný orgán vypracuje a pošle Komisii zoznam výdavkov a žiadostí o platby pre každý operačný program. Tento orgán musí taktiež certifikovať správnosť výdavkových položiek a vyhodnotiť súlad s príslušnými pravidlami a predpismi EÚ. Ak sa zistí problém, ktorý bol zistený v dôsledku nezrovnalostí v účtovníctve alebo prostredníctvom inšpekcii Komisie alebo iných orgánov, certifikačný orgán je zodpovedný za dohľad nad vymáhaním prostriedkov. Ak je to potrebné, môže sa použiť miestny súdny systém s cieľom pomôcť pri výkone procesu vymáhania prostriedkov.

Záruka: písomný záväzok prevziať zodpovednosť za celý dlh alebo záväzok tretej strany alebo za úspešné plnenie povinností uvedenou treťou stranou, alebo za časť takéhoto dlhu, záväzku či plnenia v prípade, ktorý aktivuje takúto záruku, napr. omeškanie so splácaním úveru.

Závažný nedostatok v účinnom fungovaní systému riadenia a kontroly: v zmysle vymedzenia v časti IV nariadenia (EÚ) č. 1303/2013 ide na účely vykonávania Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybárskeho fondu nedostatok, ktorý si vyžaduje podstatné zlepšenie systému a ktorý vystavuje uvedené fondy závažnému riziku nezrovnalostí, pričom jeho existencia nie je zlučiteľná s audítorským stanoviskom bez výhrad k fungovaniu systému riadenia a kontroly.

Príloha 3 - Vypracovanie národnej stratégie boja proti podvodom v rámci EŠIF – graf

Vypracovanie národnej stratégie boja proti podvodom v rámci EŠIF

Skupina pre prevenciu sprenevery poradného výboru COCOLAF

1